insurance europe

UNSAR

Cum funcționează asigurarea

Despre Insurance Europe

Insurance Europe este federatia europeana a societatilor de asigurare si reasigurare. Prin cele 34 organizatii membre – asociatiile nationale ale asiguratorilor – Insurance Europe reprezinta toate tipurile de societati de asigurare, de exemplu companii pan-europene, monolinere (care acopera o singura linie de asigurari), companii mutuale si intreprinderi mici si mijlocii. Insurance Europe, care are sediul la Bruxelles, reprezinta societati care cumuleaza aprox. 95% din venitul din prime de asigurari la nivel european. Asigurarile reprezinta o contributie majora la cresterea si dezvoltarea economica a Europei. European Insurers genereaza un venit din prime de peste 100 milioane Euro, are ca angajati aproape un million de persoane si investeste in jur de 7.500 miliarde Euro in economie.

Despre UNSAR

Uniunea Nationala a Societatilor de Asigurare si Reasigurare din Romania - UNSAR este o asociatie profesionala creata în scopul dezvoltarii si extinderii colaborarii si cooperarii în domeniul asigurarilor si reasigurarilor. UNSAR grupeaza un numar de 22 de companii de asigurari care detin impreuna o pondere de peste 95% din piata romaneasca de asigurari. Printre obiectivele Uniunii se numara reprezentarea membrilor sai în fata autoritatilor ori a altor organizatii din tara si din strainatate precum si promovarea industriei asigurarilor pe plan intern si international. UNSAR este membru cu drepturi depline a Insurance Europe, participand activ la activitatea Federatiei europene a asiguratorilor si reasiguratorilor.

Asigurarile reprezinta o piatra de temelie a vietii moderne. Fara asigurari, multe aspecte ale societatii si economiei zilelor noastre nu ar putea functiona. Industria asigurarilor ofera acoperire pentru riscuri economice, climatice, tehnologice, politice si demografice, permitand astfel persoanelor sa-si desfasoare viata de zi cu zi si companiilor sa opereze, sa inoveze si sa se dezvolte.

Cu toate acestea, felul in care functioneaza asigurarile si valoarea acestora nu sunt intotdeauna bine intelese. Aceasta brosura explica felul in care functioneaza asigurarile, valoarea pe care o reprezinta ele, precum si importanta mediului de reglementare pentru maximizarea beneficiilor oferite de asigurari.

Cuprins

Cum functioneaza asigurarea: notiuni de baza 4

Putin mai multe detalii 6

Ce anume este asigurabil? 10

De ce avem nevoie de asigurare? 13

De ce este mediul de reglementare atat de important? 16

Anexa: Cum se calculeaza primele de asigurare? 20

Cum funcționează asigurarea: noțiuni de bază

Asigurarea reprezinta un transfer de risc. Ea transfera riscul de pierderi financiare ca rezultat al unor evenimente specificate, dar imprevizibile, de la o persoana sau firma catre un asigurator, in schimbul unei plati sau a unei prime. Daca se produce un eveniment specificat, persoana fizica sau juridica poate solicita o compensatie sau un serviciu de la asigurator.

Asigurarea este asadar un mijloc de reducere a incertitudinii. In schimbul cumpararii unei polite de asigurare pentru o prima mai mica, cunoscuta ca valoare, este indepartata posibilitatea unei pierderi mai mari. Prin acumularea primelor si evenimentelor asigurate (denumita si pooling) impactul financiar al unui eveniment, care ar putea fi dezastruos pentru un asigurat, este dispersat intr-un grup mai larg.

Asadar pooling-ul riscurilor este cheia?

In esenta, da. Pooling-ul disperseaza costul pierderilor in randul unui numar de asigurati. Sa luam exemplul asigurarilor de incendiu pentru continutul locuintelor. Cand este dispersat riscul de incendiu, costul mare al celor catorva care sufera un incendiu este impartit intre toti membrii grupului (pool-ului). Costul mediu pentru fiecare membru al grupului (prima) este relativ scazut, deoarece cel mai probabil numai un numar redus dintre ei vor suferi o paguba.

Pretul asigurarii ar trebui sa fie astfel stabilit astfel incat o persoana sa fie pregatita sa plateasca o prima mai mica, de valoare cunoscuta, pentru a nu fi nevoita sa plateasca costul financiar de valoare necunoscuta – dar probabil foarte mare – al evenimentului asigurat. Fiecare asigurat ar trebui sa plateasca o prima corecta in raport cu riscul de dauna pe care il aduce in pool.

Cum se calculeaza prima corecta?

Atata vreme cat exista suficienta experienta sau cunostinte privitoare le evenimentele trecute, asiguratorii pot folosi statisticile rezultate pentru a efectua calculi sofisticate. Acest proces – denumit underwriting – implica calcularea probabilitatii riscului pentru fiecare asigurat sau categorie de asigurati. In baza principiului numerelor mari, cu cat este mai mare pool-ul de asigurati, cu atat se calculeaza mai exact care este probabilitatea riscului. Primele percepute se bazeaza pe aceste calcule. Inevitabil, vor exista variatii in costurile daunelor la momente diferite din timp, deci prima va include si o marja care sa-i permita asiguratorului sa-si construiasca o rezerva de care sa se foloseasca in anii mai dificili.

Pot fi uneori asigurate si riscurile unice si rare – vatamarea picioarelor unui jucator profesionist de fotbal, de exemplu – dar in aceste cazuri primele de asigurare vor fi comparativ mai ridicate.

Asigurarea protejeaza persoanele si firmele impotriva riscului producerii de evenimente neprevazute. Ea este un mecanism de transfer de risc prin care pierderile catorva dintre ei sunt platite de intreg grupul, iar primele platite sunt bazate pe riscul fiecarei persoane sau firme.

Puțin mai multe detalii

Asigurarea moderna – desi bazata pe un principiu foarte simplu – este un mecanism extrem de sofisticat de transfer al riscului, care poate avea multe forme.

Asigurarea s-a dezvoltat de-a lungul multor secole. A inceput cu asigurarea maritima pura, prin care comerciantii au fost de acord sa contribuie la pierderea celor care au suferit o dauna, dupa ce aceasta avea loc. Problema cu acest sistem era ca el nu transfera complet incertitudinea, deoarece comerciantii nu stiau niciodata cat vor avea de platit. Asigurarea moderna s-a dezvoltat asadar astfel incat asiguratii sa stie de la inceput care este valoarea completa a participarii lor obligatorii la daune (adica a primei).

Valoarea acestei certitudini pentru persoane, societate si economie este uriasa (vezi pag. 13). Intr-adevar, se poate spune ca societatea moderna nu ar putea functiona fara asigurari. Multe activitati zilnice pe care le luam ca atare implica un anumit risc de dauna si nu ar putea fi desfasurate daca nu ar exista asigurarile.

In general, pentru ca asigurarea sa fie economica, este necesar un numar mare de riscuri similare. Cu toate acestea, asigurarea pentru riscuri unice este si ea posibila, dar poate fi prohibitive de scumpa. Exista anumite conditii preliminare care trebuie sa fie indeplinite pentru ca un anumit lucru sa fie asigurabil (vezi pag. 10), iar reglementarea asigurarilor are aici un rol crucial (vezi pag. 17).

Cum evalueaza asiguratorii un risc?

Procesul prin care este evaluat riscul asiguratului poarta denumirea de underwriting. Prima si termenii contractului de asigurare se bazeaza pe evaluarea nivelului de risc facuta de asigurator.

Fiecare persoana sau firma care doreste sa fie asigurata adduce un nivel diferit de risc asiguratorului: o casa de lemn reprezinta un risc mai mare decat una din caramida, de exemplu. Pentru a fi convinsi ca fiecare asigurat plateste o prima corecta, asiguratorii folosesc o serie de factori de rating pentru a determina nivelul de risc. In general, cu cat riscul este mai ridicat, cu atat prima este mai mare.

Procesul de underwriting va fi diferit de la un asigurator la altul, in functie de – de exemplu – nivelul de risc pe care sunt dispusi sa-l accepte. Politelor li se pot aplica termeni si conditii pentru a omogeniza mai departe riscurile, prin inlaturarea unor evenimente particulare, sau definirea unor circumstante in care vor fi platite daunele. Termenii si conditiile sunt importante si pentru a ajuta la reducerea impactului hazardului moral si a selectiei adverse (vezi pag. 8).

Evaluarea riscurilor este eficienta din punct de vedere economic pentru ca permite ca pretul asigurarii sa reflecte costul oferirii ei. Desi evaluarea riscurilor prin underwriting trebuie sa se faca in conditiile legii, orice restrictionare a libertatii asiguratorilor in a evalua si determina primele in concordanta cu riscurile pe care le accepta va duce foarte probabil la preturi mai ridicate ale asigurarii si astfel la disponibilitate redusa si limitarea optiunilor consumatorilor. Rolul reglementarii asigurarilor in acest caz este explicat in detaliu in paginile urmatoare (vezi pag. 16).

Stabilirea preturilor in functie de riscuri are si alte avantaje?

Da, stabilirea preturilor in functie de riscuri ii incurajeaza pe asiguratori sa inoveze astfel incat se poata fi mai competitive atat cap ret cat si ca produse oferite. Dezvoltarea de factori de rating noi sau mai sofisticati poate permite asiguratorilor sa ofere cote de prima mai competitive, sau sa ofere asigurari pentru riscuri care anterior nu erau asigurabile. Pe masura ce asiguratorii invata mai multe despre diagnosticarea si tratamentul anumitor afectiuni, de exemplu, poate fi oferita acoperire pentru boli care in trecut nu erau asigurabile. La fel, modelarea imbunatatita a riscului de inundatie poate face asigurabile locuinte care anterior nu se puteau asigura. Stabilirea preturilor in functie de riscuri poate influenta pozitiv si comportamentul persoanelor (vezi pag. 14 cu privire la promovarea practicilor sigure).

Asadar ce este hazardul moral?

Hazardul moral este riscul ca, dupa ce au incheiat un contract de asigurare, comportamentul asiguratilor sa se schimbe intr-o maniera care face evenimentul riscant mai probabil sa se intample. De exemplu, proprietarul unei masini poate sa conduca cu mai putina grija dup ace a incheiat o asigurare care trece riscul daunelor la masina catre un asigurator.

Hazardul moral poate avea ca rezultat mai multe daune decat se astepta compania de asigurari in baza underwritingului efectuat si poate duce la cresterea primelor pentru toti asiguratii, daca nu este adresat corespunzator. De aceea este foarte important ca termenii si conditiile contractelor de asigurare sa fie foarte clar formulate.

Si ce inseamna selectia adversa?

Selectia adversa este o situatie in care exista o probabilitate mai mare sa incheie contracte de asigurare persoane cu riscuri mai ridicate. Unul dintre obiectivele underwritingului este sa evite aceasta situatie prin identificarea unor factori de risc relevanti si prin stabilirea unui nivel de prime care sa reflecte corect riscurile.

De exemplu, daca fumatorii si nefumatorii pot cumpara asigurari de viata la acelasi pret (in baza sperantei medii de viata pentru ambele grupuri), prima va fi de valoare mai buna pentru fumatori – unde asteptarea este ca nivelul ratei mortalitatii este peste rata medie – decat pentru nefumatori. Asiguratorul va sfarsi cu o rata a mortalitatii mai mare decat media (si deci cu mai multe daune) decat anticipase cand a stabilit pretul produsului, ceea ce ii va afecta rezervele sau nivelul primelor percepute. Totusi, daca iau in considerare fumatul ca factor de rating in procesul de underwriting, asiguratorii pot oferi prime de asigurare mai mici nefumatorilor comparative cu cele pentru fumatori.

Si, in sfarsit, ce este reasigurarea?

La modul simplist, reasigurarea este o asigurare pentru asiguratori.

Similar cu asigurarea, reasigurarea reduce riscul de pierdere al unui asigurator prin impartirea riscului cu unul sau mai multi reasiguratori. Reasigurarea functioneaza in general fie prin transferarea unei parti dintr-un risc deosebit de marecare a fost preluat de o companie de asigurare (reasigurarea facultative), fie prin transferul unei parti a intregului pool (sau clasa) de riscuri (reasigurarea de tip tratat) catre un reasigurator, in schimbul unei parti din prima initiala. In eventualitatea producerii unei daune, reasiguratorul compenseaza asiguratorul pentru partea sa de risc.

Compensatia financiara care ar fi impusa in eveltualitatea prabusirii unui avion de linie, de exemplu, ar putea fi mult prea mare pentru un singur asigurator, de aceea este incheiata o reasigurare pentru a imparti dauna. Alternativ, un anumit nivel de risc poate fi transferat de la, sa spunem, un asigurator auto sau de viata catre un reasigurator.

Procesul de underwriting este in beneficiul asiguratilor. Cu cat se cunosc mai multe informatii despre un risc individual, cu atat prima poate fi stabilita specific pentru riscul respectiv. Daca este restrictionata libertatea asiguratorului de a evalua riscul si de a stabili pretul, sunt afectate fie pretul si disponibilitatea politelor, fie profitabilitatea asiguratorului.

Ce anume este asigurabil?

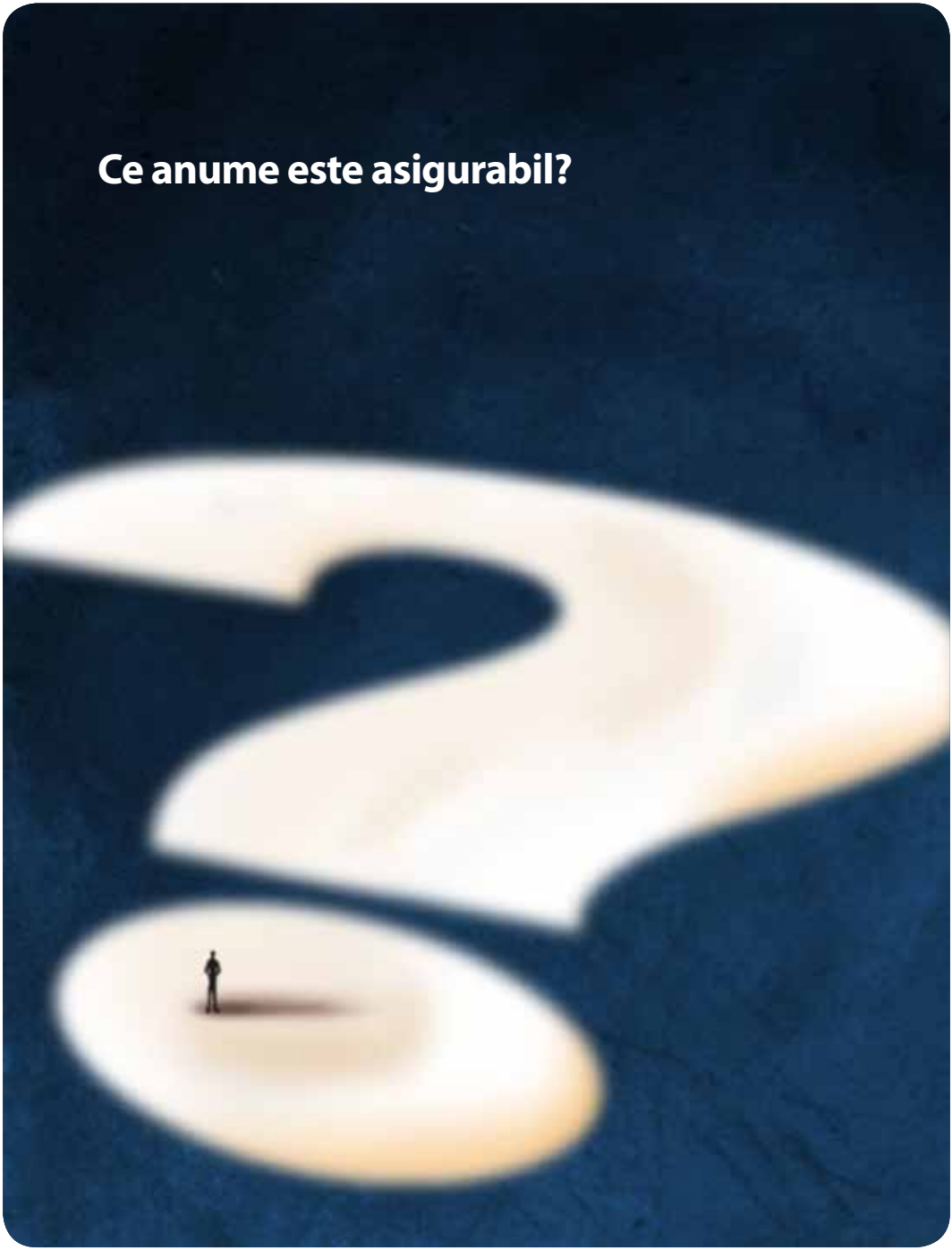

Pentru ca un risc sa fie asigurabil, trebuie indeplinit un anumit numar de conditii:

Riscul trebuie sa poata fi definit si masurabil din punct de vedere financiar

Asigurarea ofera o compensatie financiara in cazul in care se materializeaza un risc sau ofera un beneficiu sau serviciu daca riscul respective se produce. Riscul trebuie asadar sa poata fi complet definit, pentru a inlatura orice disputa in cazul producerii daunei (si deci cand trebui facuta plata unei daune). Trebuie de asemenea sa se poata pune un pret pe costul pagubei, pentru a putea define nivelul de compensatie necesar.

Pentru asigurarea auto impotriva furtului, de exemplu, determinarea momentului producerii evenimentului si care este nivelul compensatiei daunei se fac relative simplu. Pentru vatamari corporale suferite intr-un accident, deseori nivelul compensatiei este stabilit de instantele de judecata. Pentru asigurarile de viata, in care pierderile financiare sunt mai putin evidente, nivelul compensatiei este specificat in avans.

Riscul trebuie sa fie intamplator si independent

Nu este posibila asigurarea unui eveniment care se va produce cu siguranta, deoarece acesta nu implica nici o incertitudine si deci nu are loc nici un transfer de risc. Producerea evenimentului asigurat trebuie sa fie imprevizibila si sa aiba loc absolut din intamplare, sau cel putin sa fie in afara controlului beneficiarului asigurarii, altfel se poate produce hazardul moral (vezi pag. 8). Evenimentele definite, cum sunt daunele cauzate de uzura sau depreciere, precum si evenimentele produse voluntar si intentionat de asigurat, sau de cineva angajat de asigurat, nu pot fi de obicei asigurate.

Asigurarile de viata functioneaza pe acelasi principiu deoarece, desi decesul este un eveniment sigur, momentul producerii acestuia este necunoscut.

Asiguratul trebuie sa aiba un interes asigurabil

Trebuie sa existe o relatie clara intre asigurat si risc.

De obicei, acest "interes asigurabil" este stabilit prin proprietate sau printr-o relatie directa. De exemplu, persoanele au interese asigurabile in propriile lor locuinte si vehicule, dar nu in cele ale vecinilor lor.

Asiguratorul trebuie sa poata calcula o prima corecta pentru risc

Asa cum am explicat in pag. 5, prima perceputa asiguratului trebuie sa fie justificata din punct de vedere economic. Pe de-o parte, asiguratorul trebuie sa poata percepe o prima suficient de mare pentru a-si acoperi daunele viitoare din pool-ul sau de riscuri si cheltuielile, si pentru ca, in acelasi timp, sa faca si profit.

Pe de alta parte, suma incasata pentru a asigura o persoana fizica sau juridica trebuie sa fie una pe care asiguratul sa vrea sa o plateasca si trebuie sa fie substantial mai redusa decat valoarea asigurata, altfel cumpararea asigurarii nu ar mai avea rost. Acest echilibru este atins cel mai bine pe o piata a asigurarilor privata, deschisa si competitiva.

Probabilitatea producerii riscului trebuie sa poata fi calculata

Pentru a calcula o prima corecta, asiguratorul trebuie sa poata calcula posibilitatea de producere a riscului. Aceasta implica calcularea cu un grad destul de mare de exactitate atat a severitatii medii cat si a frecventei medii a riscurilor similare. Pentru a face acest lucru, este nevoie de analiza unui istoric de daune suficient de mare pentru evenimentul in cauza, in baza propriei experiente a asiguratorului, a datelor provenite din industrie sau din alte surse.

Trebuie sa existe un risc limitat de daune catastrofale

Impactul financiar al daunei nu trebuie sa fie intr-atat de mare incat asiguratorul sa nu aiba capacitatea de a plati pierderile.

Pentru evenimente care ar putea avea ca rezultat daune semnificative, asiguratorii pot folosi tehnici cum ar fi reasigurarea (vezi pag. 9) pentru a-si reduce expunerea. Acesta este de obicei cazul asigurarilor pentru catastrophe natural sau pentru asigurarea aparatelor de zbor.

Acoperirea se face in general numai pentru despagubire

Plata facuta ca urmare a producerii unui eveniment asigurat il despagubeste pe asigurat numai pentru pierderea produsa, asiguratul nu poate profita ca urmare a daunei deoarece acest lucru i-ar putea schimba comportamentul in directia favorizarii producerii riscului (vezi "hazard moral" la pag. 8).

Nu toate riscurile sunt asigurabile. Pentru ca un risc ca fie asigurat, acesta trebuie sa aiba un numar de caracteristici specifice.

De ce avem nevoie de asigurare?

Asigurarile ajuta oamenii si afacerile sa evalueze, administreze si reduca riscurile. Ofera beneficii asiguratilor deoarece reprezinta un mod de conversie a unor costuri mari si neasteptate intr-un numar de plati mai mici, care pot fi controlate. Fara asigurare, oamenii s-ar angaja mai putin in anumite activitati ale vietii modern deoarece costurile potentiale financiare la care ar fi expusi ar fi prea mari.

De exemplu, oamenii ar fi mai prudenti cu inceperea unei noi afaceri, pentru ca ar trebui sa fie integral responsabili de costul unui accident sau incendiu. Ar fi probabil mai reticenti si cu cumpararea unei locuinte proprii, din aceleasi motive.

Beneficiu: incredere pentru consumatori si afaceri

Asigurarea ofera persoanelor si companiilor increderea de a-si derula viata de zi cu zi si de a incheia tranzactii cu altii. Ei se pot simti in siguranta stiind ca firma cu care fac afaceri va putea sa-si continue activitatea si va avea posibilitatea de a-si acoperi obligatiile. De exemplu, cei care pleaca in concediu se simt mai confortabil si au incredere sa faca o rezervare la un hotel care are o asigurare pentru restituirea depozitului daca producerea unui eveniment semnificativ, cum ar fi un incendiu, ar cauza inchiderea hotelului.

Beneficiu: controlul riscurilor si promovarea practicilor sigure

Societatea in general are de castigat de pe urma unei piete competitive a asigurarilor, care se poate folosi de tehnici sophisticate de stabilire a preturilor pentru a incuraja practicile mai bune de management de risc.

Perspectiva primelor mai reduse poate schimba comportamente, incurajand persoanele si firmele sa-si reduca riscurile acolo unde pot, prin schimbarea comportamentului sau prin luarea de masuri preventive. Exemplele includ persoanele care se lasa de fumat pentru a-si reduce primele de asigurare de viata, sau care instaleaza alarme de fum pentru a-si reduce costurile cu asigurarea locuintei, sau firmele care implementeaza sisteme mai eficiente de management de risc pentru a-si reduce primele de raspundere civila. Un alt exemplu comun este promovarea practicilor de conducere preventiva, prin reducerile pentru neproducere de daune aplicate primelor pentru asigurari auto.

Beneficiu: investitie pe termen lung in economie

Asiguratorii investesc venitul din prime pe care il incaseaza, ceea ce ii plaseaza intre cei mai mari investitori institutionali. Pentru companiile de asigurari de viata in mod particular, produsele pe care le ofera sunt pe termen lung, si in consecinta se fac investitii pe termen lung, care se pastreaza pana la maturitate. Acest flux stabil de capital pe termen lung introdus pe pietele financiare de industria asigurarilor este crucial pentru sistemul financiar ca intreg, deoarece reduce volatilitatea pietei si contribuie astfel considerabil la stabilitatea si functionarea pietelor.

Beneficiu: economii stabile si sustenabile si oferirea de pensii

Asiguratorii sunt furnizori semnificativi de produse de economisire si de pensii. Produsele pe care le ofera sunt fundamentale pentru securitatea financiara la varste inaintate, mai ales avand in vedere imbatranirea populatiei.

Prin folosirea experientei proprii si a modelelor sofisticate de calcul pentru a percepe o prima corecta, asiguratorii sunt capabili sa combine riscuri diferite. Acest lucru reduce probabilitatea ca daunele sa fie semnificativ diferite de ipotezele folosite in underwriting si in schimb reduce costurile de oferire a produsului.

De exemplu, luarea in considerare atat a riscurilor de longevitate inerente produselor de pensie cat si a riscului de mortalitate din produsele de asigurare de viata reduce impactul financiar al schimbarilor in speranta de viata (cresterile sperantei de viata vor genera cresteri ale costurilor companiei de asigurare cu produsele de pensii, pentru ca va trebui sa plateasca pensii pe perioade mai lungi de timp, dar vor fi compensate de beneficiul pe care compania de asigurari il va avea din produsele de asigurari de viata).

Fara o industrie a asigurarilor competitiva si inovativa, multe aspecte ale societatii noastre moderne si ale economiei ar inceta sa mai existe sau ar functiona mult mai putin eficient.

De ce este mediul de regementare
atât de important?

Reglementarea este vitala pentru a face ca asiguratii sa aiba incredere sa cumpere produse de asigurare. Reglementarea inadecvata, insa, poate avea un impact semnificativ asupra abilitatii asiguratorilor de a functional eficient si sustenabil si de a furniza produse de asigurare pe care persoanele si companiile sa doreasca sa le cumpere.

In contextul datoriilor publice crescute si a imbatranirii populatiilor din economiile dezvoltate, care pun presiuni asupra sistemelor sociale de stat si a sistemelor de impozitare, este din ce in ce mai important ca mediul de reglementare sa sustina un sector al asigurarilor private care sa functioneze bine.

Strategiile de dezvoltare de produse si stabilire a preturilor ale companiilor sunt deseori determinate de mediul de reglementare in care acestea opereaza. Companiile individuale pot fi afectate de reglementari care nu sunt potrivite pentru activitatile lor. Grupurile internationale pot fi afectate de inconsistentele din mediile diferite de reglementare cu care opereaza, lucru care poate duce si la restructurari corporatiste.

Mai jos sunt doar patru exemple de arii in care reglementarile pot afecta functionarea optima a pietei asigurarilor. Ele arata cat este de important sa fie luate in considerare toate implicatiile posibile atunci cand sunt dezvoltate sau revizuite reglementarile.

Destul capital, dar nu prea mult

Asiguratorii trebuie sa fie capabili sa ofere asiguratilor produse de asigurari eficiente din punct de vedere al costurilor, dar in acelasi timp sa si detina suficient capital pentru a plati daunele. Este vital ca acest capital detinut de asiguratori sa fie proportional cu riscurile pe care le preiau; reglementarile trebuie sa inspire incredere consumatorilor, dar nu trebuie sa fie excesiv de prudente.

Daca societatile de asigurare ar fi fortate sa detina un capital excesiv, exista riscul ca aceste costuri suplimentare sa fie trecute mai departe catre asigurati, prin intermediul unor prime mai ridicate, ca produsele sa fie regandite pentru a oferi mai putine garantii si beneficii asiguratilor, sau chiar ca produsele sa fie retrase complet de pe piata. Aceasta ar duce la probabilitatea ca persoanele sau firmele sa cumpere mai putine asigurari si astfel sa retina ei insisi mai multe riscuri, cu consecinte nefavorabile pentru societate si pentru economie (vezi pag. 13).

Recunoasterea valorii pe termen lung a asigurarilor

Dimensiunea pietei private a asigurarilor de pensii detinuta de companiile de asigurare este semnificativa. Asiguratorii sunt si investitori institutionali importanti.

Daca reglementarile ar descuraja companiile de asigurare sa detina active pe termen lung, ar putea afecta abilitatea industriei de a oferi produse eficiente de economisire si pensie. De asemenea, ar reduce rolul industriei ca investitor pe termen lung pe pietele financiare, prin urmare si rolul sau crucial de stabilizare a volatilitatii pietei. Orice reducere in nivelul prevazut pentru economii sau pensii private ar putea avea ca rezultat costuri crescute in sistemele de protectie sociala si ar putea avea astfel un impact asupra economiei la scara larga.

Diferentiere, nu discriminare

Cu cat restrictiile asupra numarului si tipurilor de factori de rating pe care asiguratorii ii pot folosi sunt mai putine, cu atat ei pot fi mai competitivi si mai inovativi. Acesta este un beneficiu atat pentru asigurati, cat si pentru societate ca intreg, asa cum am aratat in sectiunea anterioara.

Asemenea evaluari de risc nu reprezinta discriminari incorecte, ci de fapt chiar contrariul. Diferentierea este cel mai corect mod prin care prima perceputa reflecta cu exactitate riscul. Este de asemenea cel mai corect mod de a face posibila oferirea unei asigurari la un pret accesibil unui numar maxim de persoane.

Evaluarea riscurilor nu este eficienta numai din punct de vedere economic, ci ajuta si la reducerea hazardului moral si a selectiei adverse, dupa cum am aratat in exemplul fumatorilor si nefumatorilor de la pag. 8.

O persoana care doreste sa incheie o asigurare va sti intotdeauna mai multe despre riscul pe care il are decat asiguratorul. Totusi, riscul asiguratorului poate fi minimizat printr-o evaluare corecta a riscului si prin colectarea de informatii. Acest lucru este in beneficiul tuturor asiguratilor.

Daca legislatorii impun restrictii asupra informatiilor care pot fi culese sau folosite de asiguratori, poate pentru a evita posibile nedreptati, companiile de asigurare pot percepe prime mai ridicate asiguratilor pentru a compensa gradul mai mare de incertitudine care inconjoara riscul pe care il preiau. Aici este important de mentionat care este importanta liberei culegeri si diseminari a datelor, cum ar fi, de exemplu, permiterea accesului public la datele autoritatilor locale referitoare la riscul de inundatie.

Libertatea de a asigura ceea ce este asigurabil

Asa cum am vazut, evaluarea riscurilor si stabilirea preturilor in functie de risc pe o piata privata nu numai ca permit asiguratorilor sa stabileasca prime corecte, dar le ofera si posibilitatea de a inova si dezvolta produse de asigurare noi sau mai sofisticate, pentru acoperirea unor riscuri existente sau in aparitie. Asemenea piete ale asigurarilor sunt cele mai dinamice si eficiente din punct de vedere al costurilor. Orice reglementare prin care anumite tipuri de asigurari sunt facute obligatorii trebuie de asemenea sa fie atent evaluata, pentru ca in ciuda faptului ca este bine intentionata, ar putea avea un efect contrar celui intentionat, adica descurajarea inovatiei si reducerea eficientei economice.

Un mediu de reglementare eficient este cheia operarii cu succes a pietei asigurarilor. Pentru a fi eficiente, reglementarile trebuie sa ia in considerare in totalitate caracteristicile unice ale asigurarilor.

Anexa: Cum se calculeaza primele de asigurare?

Primele de asigurare sunt calculate astfel incat sa poata acoperi posibilele daune ce pot aparea intr-un contract de asigurare, cu o marja de siguranta pentru a asigura viabilitatea pe termen lung a asiguratorului. Calculul este bazat in general pe probabilitatea de producer a evenimentului asigurat, combinata cu pierderea financiara prrobabila rezultata din dauna. Aceasta "prima de risc" este apoi ajustata pentru a acoperi cheltuielile companiei de asigurare si pentru a genera un anumit nivel de profit:

(Valoarea estimata a daunei x probabilitatea) + cheltuieli + profit + marja de siguranta = prima

Partea din prima destinata acoperirii cheltuielilor trebuie sa acopere:

- costul initial de definire a produsului (inclusiv procesarea cererii si efectuarea evaluarii/ underwriting)
- costurile uzuale asociate cu intretinerea produsului
- orice costuri aditionale legate de dauna (inclusive procesarea daunei si orice cheltuieli generate de verificarea daunei)

Modul in care aceste cheltuieli sunt adaugate la prima depinde de tipul si structura produsului si de felul in care aceste cheltuieli se produc. Pot fi adaugate ca suma fixa, ca crestere procentuala bazata pe valoarea estimata a daunei (suma asigurata) sau ca o combinatie a celor doua variante.

Probabilitatea producerii unei daune este determinata prin analiza datelor istorice din grupuri omogene reprezentand riscuri similare, precum si prin analiza de riscuri viitoare. De exemplu, asiguratii de viata pot fi impartiti in grupuri in functie de:

- Varsta
- Ocupatie
- Localizare geografica
- Fumatori/ nefumatori

Aceasta ca urmare a ipotezei ca persoanele apartinand aceluiasi grup au in general riscuri de mortalitate similare. Analiza datelor istorice pentru aceste grupuri de risc ofera o buna indicatie a probabilitatii cu care un asigurat din oricare dintre aceste grupe va solicita o despagubire (in acest exemplu, un asigurat din oricare dintre aceste grupe va inceta din viata) in fiecare an de dupa inceperea politei.

In general, cu cat mai multi factori de risc pot fi inclusi pentru a imparti asiguratii in grupuri similare, cu atat vor fi mai exacte ipotezele in baza carora va fi determinate probabilitatea producerii unei daune. Totusi, la determinarea numarului de grupe de risc in care sa fie impartiti asiguratii, trebuie gasit un echilibru astfel incat sa nu fie prea putine grupe (caz in care riscurile nu sunt omogene), sau prea multe grupe (caz in care numarul de asigurati din fiecare grupa poate fi prea mic pentru ca analiza sa fie relevanta din punct de vedere statistic). In mod similar, grupurile trebuie sa fie selectate astfel incat sa fie disponibile sufficiente date istorice pentru a putea efectua analize relevante. Atunci cand nu sunt disponibile date istorice, asiguratorii pot cauta alte surse, cum sunt date relevante la nivelul industriei, statistici publice sau date ale companiilor de reasigurare. Prima finala depinde si de strategia individuala de afaceri a asiguratorului. De exemplu, o companie poate dori

sa-si pozitioneze produsele ca fiind cele mai ieftine de pe piata, pentru a castiga cota de piata, prin reducerea nivelului de profit din prime.

Ce este rata combinata?

Este important ca firmele sa-si revizuiasca periodic performanta de daune fata primele incasate, pentru a se asigura ca primele raman adecvate riscurilor si ca practicile de underwriting sunt aliniate cu stabilirea cotelor de prima, astfel incat riscurile pe care le preia compania sa fie conforme cu cele in baza carora s-au stabilit preturile. Un mod prin care se poate face acest lucru in asigurarile non-viata este folosirea ratei combinate. Aceasta rata este raportul dintre cheltuieli si daune, pe de-o parte, si prime, pe de alta, si poate fi folosita pentru a monitoriza cat de bine a stabilit compania preturile produselor sale (relativ la planul sau de afaceri), precum si eficienta tehnicilor sale de underwriting in potrivirea corecta a riscurilor pe structura preturilor. Daca rata combinata este sub 100%, prima perceputa este suficienta pentru acoperirea platilor si apare un profit din underwriting. Daca rata combinata este peste 100%, compania va inregistra o priedere din underwriting.